

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของกลุ่มแปรรูปผ้าฝ้าย 2) ศึกษาทิศทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ และ 3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรค ต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของกลุ่มแปรรูปผ้าฝ้าย อำเภอเวียง จังหวัดขอนแก่น

วิธีการศึกษาใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ 15 คน ประกอบกับการศึกษาเอกสารและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การใช้ตรรกะและบริบทประกอบ

ผลการศึกษาที่สำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของกลุ่มแปรรูปผ้าฝ้าย อำเภอ เวียง จากการศึกษาพบว่าการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติน้อยลง นิยมใช้ สีเคมี ในการย้อมผ้ามากกว่า ส่วนใหญ่ยังคงใช้เทคโนโลยีพื้นบ้านในการทอผ้าและใช้จักรเย็บผ้าไฟฟ้าในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ในปัจจุบันกลุ่มแปรรูปผ้าฝ้ายส่วนใหญ่ สามารถออกแบบและทำการแปรรูปผลิตภัณฑ์ได้เอง โดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านและการลอกเลียนแบบมาใช้ในการออกแบบ

2. ทิศทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของกลุ่มแปรรูปผ้าฝ้าย อำเภอเวียง จากการศึกษาพบว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์จะมีทิศทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์ เชื่อมโยงกับเอกลักษณ์ของท้องถิ่น (ไดโนเสาร์) และประวัติความเป็นมาของอำเภอเวียง พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีตำนานของตัวผลิตภัณฑ์ (Story of Product) และมีความเป็นไปได้อย่างสูงในการเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์กับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอเวียง

3. ปัญหาและอุปสรรค ต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของกลุ่มแปรรูปผ้าฝ้าย จากการศึกษาพบปัญหาและอุปสรรค ที่สำคัญ ดังนี้

3.1 ปัญหาฝ้ายซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตมีราคาแพง

3.2 ปัญหาการผลิตไม่ทันตามออเดอร์ที่ลูกค้าสั่งในช่วงฤดูทำนา

3.3 ปัญหาการสืบทอดภูมิปัญญาการทอผ้าและการย้อมสีธรรมชาติ

3.4 ปัญหาสินค้าในท้องตลาดมีความคล้ายคลึงกัน ทำให้มีการขายตัดราคากัน

ข้อเสนอแนะสำคัญที่ได้จากการศึกษา มีดังนี้

1. ภาครัฐควรส่งเสริมให้กลุ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยให้มีเรื่องราว หรือตำนานของตัวผลิตภัณฑ์ (Story of Product) คือ ประวัติความเป็นมาของตัวผลิตภัณฑ์ โดยจัดให้มีการประกวดออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เชื่อมโยงกับตำนานในท้องถิ่นตนเอง

2. ทางจังหวัดและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรร่วมมือกันเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในชุมชนของกลุ่มแปรรูปผ้าฝ้าย อำเภอเวียง โดยเชื่อมโยงกับนโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของรัฐบาล

3. ส่งเสริมให้มีการสร้างศูนย์การเรียนรู้อำเภอเวียง เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาการทอผ้าและการย้อมสีธรรมชาติ เพื่อเป็นคลังสมองให้กับสมาชิกกลุ่มแปรรูปผ้าฝ้ายได้เข้าไปเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

The objectives of this research are ; 1) to study the product development of the Cotton group ; 2) to study direction in the product development ; and 3) to study problems and obstacles in the product development of the Cotton group , Phu Wieng District , Khon Khan Province.

It is a qualitative research using the in-depth interview technique with 15 key-informants, in addition to documentary study. Data analysis is done with logical context description and descriptive statistics.

Results of the study can be summarized below :

1. In the product development , it shows the lesser amount of using natural colour ; the chemical colour is more preferable. Many of them still rely on local technology in weaving but use electric sewing machine for the transforming products. Nowadays, the majority of the Cotton groups are able to design and transform the product themselves , by applying folk wisdom and imitation of modern patterns.
2. In the direction of the product development , it seems that the cotton design will be connected with the Dinosaur picture which is the local symbol , and also with Phu Wieng history as the story of the product , and with high probability of relating to other tourist sources of Phu Wieng District.
3. Among problems and obstacles found are ; 1) the high price of raw material (cotton); 2) cannot meet demand (orders) in the farming season ; 3) to transmit local weaving knowledge using natural colour ; 4) high competition from other similar products in the market.

Among recommendations emerged are ; 1) the government should promote the products with story to the group for greater attraction among potential buyers ; 2) the province and tourism authority should co-operate in promoting ecological tourism in the cotton production community at Phu Wieng District ; 3) Promote intellectual capacity in Phu Wieng District by establishing learning center as a source of learning cotton weaving know-how and using the natural colour , leading to higher quality of the product.